

DOI [https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-30\(59\)-214-232](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-30(59)-214-232)
УДК 351.168.6.338

Євсюкова Оксана Володимирівна,
доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри публічного управління,
менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і
природокористування України.
Київ, Україна.

 <https://orcid.org/0000-0002-1299-6955>
oksana_evsyukova@yahoo.com

Богдан Дмитро Вадимович,
аспірант кафедри публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти».
Київ, Україна.

 <https://orcid.org/0009-0003-9514-0654>
dmitry.bogdan@elit.ua

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНОЮ ГАЛУЗЗЮ В УКРАЇНІ: СУЧАСНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Анотація. У статті представлено характеристику публічного управління транспортною галуззю в Україні за умов сьогодення. Сучасна дійсність переконливо демонструє усім суб'єктам системи публічного управління та громадянському суспільству в українській державі зокрема, що розвинута транспортна галузь матиме визначальне значення для успішного економічного і соціального розвитку країни, зокрема у повоєнний період. Таким чином, у статті досліджено поточний стан публічного управління транспортною галуззю в Україні: розглянуто сучасну ситуацію у сфері транспорту в, включаючи існуючі проблеми, виклики та можливості для покращення та розвитку галузі. Розглянуто нормативно-правове забезпечення та актуальні ініціативи публічного управління транспортною галуззю в Україні: проаналізовано окремі стратегії та програми, які спрямовані на покращення управління транспортною галуззю в Україні, зокрема у повоєнний час, що стосується включенню огляду різних законодавчих ініціатив, реформ та інноваційних проектів. Встановлено роль сучасних технологій у публічному управлінні транспортною галуззю в Україні: визначено вплив вказаних технологій, таких як Інтернет речей (IoT), штучний

інтелект (AI), машинне навчання та аналітика даних тощо, на ефективність та прозорість публічного управління транспортною галуззю в Україні. З'ясовано переваги та виклики впровадження технологій у цій сфері.

Ключові слова: публічне управління; транспортна галузь; транспортна інфраструктура; стратегії публічного управління; сучасні інноваційні технології; розвиток транспортної системи; розвиток та підтримка інновацій в транспортній галузі.

ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми / Statement of the problem. Публічне управління транспортною галуззю в Україні є складним та багатограним процесом, який пов'язаний з численними викликами та проблемами. Незважаючи на потенціал та ресурси, доступні в країні, публічне управління в цій галузі зустрічає ряд серйозних ризиків, які перешкоджають ефективному функціонуванню та розвитку транспортної системи загалом та будуть притаманні у повоєнний період зокрема. Однією з головних проблем є відсутність комплексного та системного підходу до публічного управління транспортною галуззю, що призводить до розбіжностей між різними аспектами та рівнями влади в управлінні транспортною інфраструктурою. Додатково, відзначається недостатня ефективність нормативно-правового забезпечення та контролю за транспортною інфраструктурою, що призводить до відсутності її функціонування та інноваційних технологічних рішень у розвитку та модернізації транспортної галузі загалом. Відтак, наявність визначених проблем у публічному управлінні транспортною галуззю України свідчить про необхідність детального аналізу та розробки стратегій для їх подолання та покращення ефективності управління цією сферою.

Аналіз (основних) останніх досліджень і публікацій / Analysis of (major) recent research and publications. Теоретико-методологічним підґрунтям даної публікації стали наукові дослідження з актуальних проблем публічного управління транспортною галуззю в Україні, серед яких можна виділити напрацювання таких дослідників, як: О. Булавки, О. Головіна, І. Жебелева, Ю. Івашкевича, А. Лісового, М. Орлатого, І. Прокопи, П. Саблука, Г. Родащука, В. Рябоконя, Г. Фердман, Я. Шевчука, Л. Юрчишина та ін.

У наукових працях дотепер триває дискусія довкола з'ясування ключових вимог до сучасного інноваційного складу транспортної інфраструктури, як частини транспортного комплексу (І. Бузько,

Г. Жовтяк, І. Заблудська, О. Зеленко, І. Хорошилова); відносно факторів і показників оцінки рівня інноваційного розвитку транспортної інфраструктури в цілому та окремих складових (зокрема мова йде про праці таких науковців – О. Дикань, Н. Іксарова, Н. Каличева, М. Кондратюк, М. Корінь); щодо ступеня і доцільності втручання держави у процеси інноваційного розвитку транспортної інфраструктури (В. Дикань, Т. Логутова, О. Поліщук, М. Полторацький, О. Рудченко, Л. Українська).

Водночас практичні пропозиції щодо характеристики поточного стану та майбутніх перспектив розвитку публічного управління транспортної галузі в Україні потребують належного теоретичного обґрунтування.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою статті є сучасна характеристика публічного управління транспортною галуззю в Україні, що передбачає виконання наступних **завдань**:

- дослідити поточний стан публічного управління транспортною галуззю в Україні з існуючими проблемами та викликами;
- здійснити аналіз нормативно-правового забезпечення та актуальних ініціатив в системі публічного управління, що стосуються транспортної галузі в Україні;
- визначити роль сучасних технологій у публічному управлінні транспортною галуззю в Україні.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ / THEORETICAL FRAMEWORK

Аналізуючи теоретико-методологічний зміст та сучасну характеристику публічного управління транспортною галуззю в Україні, необхідно, перш за все, визначити сутність та зміст управлінського процесу.

Публічне управління транспортною галуззю в Україні може бути визначено як комплекс заходів, політичних стратегій, інституційних механізмів та процесів, спрямованих на регулювання, координацію, оптимізацію та забезпечення ефективності функціонування системи транспорту, з метою забезпечення доступності, безпеки, сталого розвитку та задоволення потреб населення та економіки країни загалом.

Публічне управління транспортною галуззю в Україні передбачає регулювання та організацію діяльності у сфері транспортних послуг та інфраструктури на рівні держави. Вказане включає:

1. Розробку та реалізацію стратегічних напрямів розвитку транспортної галузі, включно дорожні шляхи, залізниці, авіацію, морський

та річковий транспорт, а також визначення основних цілей, завдань та пріоритетів у розвитку транспортної системи країни.

2. Законодавче регулювання: прийняття та впровадження законів, нормативних актів та політики, що стосуються транспортної галузі, включаючи правила дорожнього руху, безпеку та екологічні стандарти.

3. Управління транспортною інфраструктурою: збереження, модернізація та розвиток транспортної інфраструктури, такої як дороги, залізниці, аеропорти, порти тощо.

4. Регулювання та нагляд за діяльністю транспортних компаній: встановлення стандартів обслуговування, тарифів, та безпекових вимог для перевізників, а також контроль за їх діяльністю та відповідністю законодавству.

5. Розвиток та підтримка інновацій в транспортній галузі: сприяння впровадженню новітніх технологій та інновацій у транспортну систему з метою підвищення її ефективності та конкурентоспроможності.

6. Забезпечення доступності та якості транспортних послуг для населення: розробка та впровадження програм, спрямованих на поліпшення якості обслуговування та забезпечення доступності транспортних послуг для всіх верств населення.

7. Залучення громадськості до управління транспортною галуззю, включаючи механізми зворотного зв'язку та участь громадських організацій у прийнятті рішень [17].

Зазначені аспекти спрямовані на покращення доступності та якості транспортних послуг для всіх громадян України, забезпечення ефективності та безпеки транспортних перевезень, а також сприяння сталому розвитку економіки країни.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

Для досягнення мети в ході дослідження використано системний підхід і такі методи наукового пізнання:

- узагальнення, аналіз, синтез, абстрагування – для дослідження поточного стану публічного управління транспортною галуззю в Україні;
- аналізу, систематизації, індукції та дедукції – для дослідження нормативно-правового забезпечення, та ролі сучасних технологій які спрямовані на покращення управління транспортною галуззю в Україні.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

1. *Стан публічного управління транспортною галуззю в Україні за умов сучасності.*

Необхідність удосконалення публічного управління щодо розвитку транспортної галузі України визначається тим, що стійкий прогрес країни та забезпечення належного життя населення є важливими державними пріоритетами. Особливо за умов сьогодення, коли Україна стикається з викликами військового характеру, розв'язання питань безпеки, пов'язаних з ефективним розвитком транспортної галузі, є найважливішим кроком для збереження державності, суверенітету та територіальної цілісності.

Згідно Закону України «Про транспорт», транспорт є однією з ключових галузей суспільного виробництва, спрямованою на задоволення потреб населення та суспільного виробництва в перевезеннях. Згідно з класифікацією видів економічної діяльності в Україні (КВЕД 2010), що включає відповідні розділи-коди, до розділу Н «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність» віднесені різноманітні види діяльності: забезпечення пасажирських і вантажних перевезень (регулярних і нерегулярних) залізничним, трубопровідним, автомобільним, водним і повітряним транспортом, а також супутня допоміжна діяльність, така як експлуатація терміналів і автостоянок, вантажно-розвантажувальні операції, зберігання та інше. Цей розділ також охоплює поштову та кур'єрську діяльність, а також надання в оренду транспортних засобів з водієм або екіпажем [11], [16].

Дорожній сектор сьогодні стикається з проблемами якості магістральних доріг та безпеки руху. Часті аварії та затори є загрозою для безпеки і комфорту учасників дорожнього руху (Україна займає 119-е місце в Індексі якості дорожньої інфраструктури серед 141 країни). Відбулися руйнування дорожньої інфраструктури у зоні бойових дій, що призвело до перешкод у руху транспортних засобів та ускладнило постачання необхідних товарів та послуг до різних регіонів країни [17]. Залізничний транспорт потребує реконструкції та модернізації інфраструктури ключових магістралей, зокрема міжнародних та інтеграції національної залізничної інфраструктури в міжнародну систему транспортних коридорів. Система залізниць потребує інвестицій для покращення інфраструктури, збільшення швидкості та ефективності перевезень [5]. У сфері повітряного транспорту спостерігаються також негативні тенденції (аеродромна інфраструктура перебуває у критичному стані, згідно з експертними оцінками, 95 % аеропортів мають ступінь зносу на рівні 95 %. Якість авіаційної інфраструктури є недостатньою порівняно з іншими країнами; потенціал внутрішнього авіасполучення залишається невикористаним) [13]. Морський та річковий транспорт залишаються найбільш проблемною галуззю, зокрема у плані розвитку портової інфраструктури та збільшення обсягів перевезень (оскільки

обсяги вантажоперевезень та перевалки у морських портах значно скоротилися) [3]. В умовах російської військової агресії ситуація з перевалкою вантажів стала катастрофічною, оскільки Україна може забезпечити лише 10 % від товарообігу, який у мирний час здійснювався в усіх українських морських торговельних портах (сьогодні функціонують тільки дунайські порти). Крім того однією із серйозних проблем, які потребують розв'язання, є неефективне управління портовою інфраструктурою та скорочення річкових судноплавних шляхів [1].

На жаль, поточний стан публічного управління транспортною галуззю визначається кризовим рівнем розвитку транспортної галузі.

Одними з основних причин цього стану є:

- воєнний конфлікт у державі;
- системне недофінансування та недостатня прозорість у транспортній галузі України. Надмірна бюрократія, відсутність контролю та недостатній рівень відкритості в управлінні призводять до розповсюдження корупції та неефективного використання ресурсів. Це ускладнює розвиток галузі та породжує недовіру серед громадян;
- недостатнє технічне обслуговування інфраструктури та зношеність транспорту, що потребують негайного ремонту та модернізації та ускладнюється перманентними військовими діями;
- технічна відсталість галузі, що ставить під загрозу не лише виконання соціально-економічних функцій, а й національну безпеку України;
- відсутність автоматизації та використання аналітики даних у прийнятті рішень ускладнює оптимізацію процесів та зменшує ефективність публічного управління [3].

Відтак події, які відбулися в Україні та світі за останні роки, такі як пандемія COVID-19 і російська військова агресія проти України, зумовлюють необхідність перегляду ролі та місця транспортної галузі на законодавчому рівні у контексті забезпеченні національної безпеки та вирішення вищевказаних завдань. У таких складних умовах суб'єкти системи публічного управління в Україні змушене шукати найефективніші та інноваційні рішення для вирішення проблем, що стосуються транспортної галузі [4]. Зокрема у Національній транспортній стратегії України на період до 2030 року визначені основні напрями та перспективи розвитку транспортної галузі країни в середньостроковій перспективі. У цьому стратегічному документі висувуються пріоритетні напрями, за якими мають бути реалізовані стратегічні цілі [14]:

1. Впровадження ефективного державного управління в транспортній галузі.

2. Забезпечення надання якісних транспортних послуг та інтеграція транспортного комплексу України до міжнародної транспортної мережі.
3. Забезпечення сталого фінансування транспортного комплексу.
4. Підвищення рівня безпеки на транспорті.
5. Досягнення міської мобільності та регіональної інтеграції в Україні.

Відтак дані пріоритети визначаються для управління розвитком транспортної галузі в Україні та досягнення встановлених стратегічних цілей у період до 2030 року. Для досягнення сталого розвитку транспортної галузі України в довгостроковій перспективі необхідно вжити наступні заходи:

1. Створити законодавчо визначені умови, які сприяють залученню інвестицій, включаючи зарубіжні, до транспортно-інфраструктурних проєктів.
2. Підвищити інвестиційну привабливість галузі шляхом створення конкурентного середовища, що сприятиме розвитку.
3. Створити умови для подальшої економічної та технологічної інтеграції транспортного комплексу в глобальний транспортний ринок.
4. Забезпечити погоджений розвиток всіх секторів та сфер транспортної галузі.
5. Удосконалити нормативно-правове регулювання з метою забезпечення рівних і сприятливих умов для всіх учасників транспортно-логістичного ринку.
6. Здійснити будівництво та модернізацію транспортної, складської інфраструктури, а також вантажних терміналів, шляхом створення сприятливих правових, організаційних і фінансово-економічних умов [14].

Ці заходи спрямовані на забезпечення стійкого розвитку транспортної галузі та відповідність міжнародним стандартам у майбутньому. Крім того, для підвищення ефективності транспортної галузі в країні необхідно впровадити програму всебічного оновлення та модернізації транспортної системи. Ця програма передбачатиме впровадження заходів з нормативно-правового регулювання, створення сприятливого інвестиційного клімату та забезпечення конкурентного середовища.

2. Нормативно-правове забезпечення та актуальні ініціативи публічного управління транспортною галуззю в Україні.

Нормативно-правове забезпечення транспортної галузі в Україні охоплює широкий спектр законів, положень, нормативних актів та регулятивних механізмів, спрямованих на регулювання діяльності транспортних підприємств, безпеку дорожнього руху, розвиток інфраструктури та інші аспекти транспортної системи. Деякі з ключових

законів та нормативних актів, які регулюють транспортну галузь в Україні, включають:

Закон України «Про автомобільний транспорт» [6].

Закон України «Про залізничний транспорт» [8].

Закон України «Про внутрішній водний транспорт» [7].

«Повітряний кодекс України» [15].

Закон України «Про морські порти» [10].

Закон України «Про міський електричний транспорт» [9].

Постанови Кабінету Міністрів України та інші нормативні акти, що регулюють окремі аспекти транспортної галузі та інші.

Спеціальне правове регулювання транспортної діяльності більш детально визначається в транспортних кодексах та уставах.

Розглянемо найбільш актуальні в контексті підготовки даної наукової публікації. Основним нормативно-правовим документом, що визначає правові, економічні, організаційні та соціальні засади функціонування транспорту в Україні, є Закон України «Про транспорт». Згідно з цим Законом (стаття 3), метою і головними завданнями державного управління в галузі транспорту є [11]:

- своєчасне, повне і якісне задоволення потреб населення і суспільного виробництва в перевезеннях та потребах оборони України;
- захист прав громадян під час їх транспортного обслуговування; безпечне функціонування транспорту;
- дотримання необхідних темпів і пропорцій розвитку національної транспортної системи;
- захист економічних інтересів України та законних інтересів підприємств і організацій транспорту та споживачів транспортних послуг;
- створення рівних умов для розвитку господарської діяльності підприємств транспорту; обмеження монополізму та розвиток конкуренції;
- координація функціонування різних видів транспорту; ліцензування окремих видів діяльності в галузі транспорту, яке запроваджується з метою: забезпечення безпеки і надійності роботи транспорту;
- обмеження монополізму та розвитку конкуренції;
- створення рівних умов для розвитку господарської діяльності підприємств транспорту;
- охорона навколишнього природного середовища від шкідливого впливу транспорту.

Згідно з положеннями Закону України «Про функціонування єдиної транспортної системи України в особливий період», основними

завданнями єдиної транспортної системи України в період російської військової агресії (що триває з 24 лютого 2022 року) є:

1. Забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань, народного господарства і цивільної оборони у перевезеннях згідно з такою черговістю: військові перевезення, перевезення, пов'язані з евакуацією населення, перевезення, пов'язані з евакуацією вантажів, народногосподарські перевезення.

2. Своєчасна поставка повністю функціональних та переобладнаних транспортних засобів Збройним Силам України та іншим військовим формуванням відповідно до мобілізаційних завдань.

3. Здійснення ремонту транспортних засобів, які належать або були передані Збройним Силам України та іншим військовим формуванням, а також засобів, що залишилися після передачі Збройним Силам України та іншим військовим формуванням.

4. Технічне прикриття та відновлення найважливіших об'єктів і споруд оборонного значення.

5. Виробництво військової та загального призначення промислової продукції, необхідної для функціонування транспорту.

Ці завдання відповідають вимогам, встановленим вищезгаданим законом, який регулює функціонування транспортної системи в період особливих обставин в Україні [12].

Робота з оновлення законодавства в транспортній галузі, як і усієї системи законодавства нашої держави, не має зводитись лише до прийняття нових нормативно-правових актів, а має передбачати, насамперед, вирішення поточних проблем, враховуючи наявність наступного:

1. Застарілі законодавчі норми. Багато нормативно-правових актів, які регулюють транспортну галузь, не враховують сучасні виклики та потреби галузі, зокрема за умов воєнного стану.

2. Недостатня гармонізація законодавства з міжнародними стандартами: Україна має зобов'язання відповідати міжнародним нормам у сфері транспорту, але у більшості випадків законодавство не гармонізується з такими стандартами, що створює проблеми для міжнародних перевезень і співпраці.

3. Недостатність контролю та регулювання. У деяких випадках нормативне середовище не забезпечує ефективний контроль за діяльністю транспортних компаній, що може призводити до порушень правил безпеки та якості послуг.

4. Недостатня розвинутість транспортної інфраструктури. Нормативно-правове середовище не в повній мірі враховує необхідність

розвитку та модернізації транспортної інфраструктури, що обмежує можливості розвитку галузі та підвищення її ефективності.

5. Практично відсутні нормативно-правові акти, які безпосередньо спрямовані на вирішення проблеми транспортної безпеки України та взаємодії суб'єктів забезпечення транспортної безпеки на різних видах транспорту [3], [17], [18].

Чинне законодавство у сфері забезпечення належного функціонування транспортної галузі неповною мірою відповідає суспільним потребам і міжнародно-правовим стандартам. Отже, перед теорією і практикою публічного управління постає вкрай серйозне завдання розробити відповідний правовий комплекс, критично осмисливши національний і зарубіжний досвід у цій сфері.

3. Роль сучасних технологій у публічному управлінні транспортною галуззю в Україні.

Сучасні технології відіграють важливу роль у публічному управлінні транспортною галуззю в Україні, сприяючи покращенню ефективності, безпеки та зручності для користувачів.

Однією з найперспективніших технологій у галузі управління транспортною галуззю є використання систем штучного інтелекту та машинного навчання, а саме:

1. Системи машинного навчання (TensorFlow, PyTorch, Scikit-learn, Keras, Caffe, Theano, Microsoft Cognitive Toolkit), які забезпечують вирішення питань щодо: прогнозування попиту на транспортні послуги; оптимізації маршрутів; управління транспортними потоками; управління ризиками; аналізу поведінки пасажирів тощо;

2. Системи геолокації GPS (Global Positioning System), Beidou Navigation Satellite System, Galileo, які стосуються відстеження місцезнаходження транспортних засобів; моніторингу пробок на дорогах; визначення оптимального маршруту тощо;

3. Системи розпізнавання осіб (SAR by RealNetworks, FaceFirst, NEC Ne) для ідентифікації потенційних злочинців чи порушників;

4. Системи голосового керування (Amazon Alexa, Google Assistant, Apple Siri) для керування функціями автомобіля (навігація, мультимедіа, клімат контроль); комунікаційний зв'язок;

5. Нейронні мережі (рекурентні нейронні мережі (RNN), згорткові нейронні мережі (CNN), глибокі нейронні мережі (DNN), рекурсивні нейронні мережі (Recursive Neural Networks, RecNN), мережі з довготривалою пам'яттю (Long-Short Term Memory Networks, LSTM), рекурентні згорткові нейронні мережі (Recurrent Convolutional Neural Networks, RCNN), що вирішують наступні питання: прогнозування попиту

на транспорт; аналіз поведінки пасажирів; оптимізація системи обслуговування; прогнозування аварійних ситуацій; аналіз даних датчиків та камер; аналіз кліматичних умов тощо [2];

Ще одна технологія, зокрема Інтернет речей (IoT), відіграє важливу роль у публічному управлінні транспортною галуззю в Україні. Ось деякі способи, щодо використання вказаного технологічного інструменту:

1. Моніторинг та управління транспортною інфраструктурою: системи IoT можуть бути використані для збору даних про стан доріг, мостів, залізничних шляхів тощо. Це дозволяє операторам транспорту оперативно виявляти проблеми та проводити планове обслуговування.

2. Моніторинг руху транспорту. За допомогою сенсорів та GPS-трекерів можна в реальному часі відстежувати рух автобусів, трамваїв, маршруток тощо. Це дозволяє пасажирам отримувати актуальну інформацію про розклади та затримки.

3. Управління транспортним рухом. Системи IoT можуть бути використані для оптимізації роботи світлофорів, координації руху на перехрестях та зменшення заторів.

4. Гарантування безпеки. Сенсори та камери можуть бути встановлені для виявлення аварій та порушень правил дорожнього руху, що дозволяє оперативно реагувати на них.

5. Покращення обслуговування пасажирів. Інтернет речей може бути використаний для створення «розумних» транспортних вузлів, які забезпечують пасажирам доступ до інформації про розклади, маршрути, пункти продажу квитків тощо [3].

Варто також зацентувати питання і на технологіях аналітики даних, які передбачають:

1. Збір та аналіз даних про транспорт. Сучасні технології дозволяють збирати великі обсяги даних про рух транспорту, включаючи дані про рух транспортних засобів, трафік, витрати пального тощо. Ці дані можуть бути використані для аналізу та прийняття рішень у плануванні та оптимізації транспортних мереж.

2. Оптимізація трафіку: З використанням аналітичних даних можна розробляти і впроваджувати інтелектуальні системи керування трафіком, які допомагають зменшити затори та поліпшити рух по дорогах.

3. Прогнозування попиту та пасажиропотоку. Аналітичні моделі можуть допомогти у прогнозуванні попиту на транспортні послуги та визначенні оптимального розкладу руху транспортних засобів для задоволення потреб пасажирів.

4. Моніторинг безпеки. Системи аналізу даних мали б використовуватися для моніторингу безпеки на транспорті, виявлення потенційних загроз та вчасного реагування на них.

5. Підвищення ефективності та економічної продуктивності. Аналітичні дані можуть допомогти виявити області, де можна підвищити ефективність використання транспортних ресурсів та зменшити витрати [3].

Всі вищезазначені технології сприяють покращенню доступності, надійності та ефективності, транспортних послуг, що відповідає потребам сучасного суспільства в Україні.

ВИСНОВКИ / CONCLUSIONS

Відповідно до мети і завдань статті узагальнено висновки:

1. Дослідження поточного стану транспортної галузі в Україні свідчить про наявність негативних тенденцій та відсутність співвідношення з пріоритетами сталого розвитку країни. Серед сучасних викликів та загроз для України очевидно є події, які відбулися в країні продовж останніх років, починаючи з анексії АР Крим, пандемії коронавірусу, а також російського військового вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року. Ці події зумовлюють необхідність перегляду ролі та значення транспортної галузі в Україні, що вимагають оцінки результативності та ефективності державної політики розвитку транспортної галузі України. Відтак, удосконалення нормативно-правового забезпечення функціонування транспортної галузі в Україні, розбудова відносин з новими міжнародними партнерами, створення сприятливого бізнес-середовища, розвиток підприємництва та підтримка експорту, залучення інвестицій, розширення внутрішнього споживання та впровадження комплексу інших заходів, сприятимуть розвитку транспортної галузі в Україні, відновленню після подолання російської збройної агресії та забезпечать економічне зростання транспортної галузі України.

2. Україна має широкий спектр нормативно-правового забезпечення транспортної галузі, що включає закони, положення, нормативні акти та регулятивні механізми. Вказане регулювання спрямоване на регулювання, перш за все, діяльності транспортних підприємств, забезпечення безпеки дорожнього руху, розвиток інфраструктури та інші аспекти транспортної системи. Основними законами і нормативними актами, що регулюють транспортну галузь, є: «Про автомобільний транспорт», «Про залізничний транспорт», «Про водний транспорт», «Про повітряний транспорт», «Про місцеві автомобільні дороги», «Про дорожній рух» та інші. Спеціальне правове регулювання транспортної діяльності детально визначається в транспортних кодексах та уставах. Роль цього нормативно-правового

забезпечення полягає у створенні безпеки, ефективності та розвитку транспортної системи України. Проте, існують проблеми, такі як застарілість законодавства, недостатня гармонізація з міжнародними стандартами, відсутність належного контролю та регулювання, а також недостатня розвиненість транспортної інфраструктури. Подальші дослідження у цьому напрямі можуть сприяти вдосконаленню нормативно-правової бази транспортної галузі та підвищенню ефективності її функціонування.

3. Встановлено що сучасні технології відіграють ключову роль у публічному управлінні транспортною галуззю в Україні, сприяючи покращенню ефективності, безпеки та зручності для користувачів. Зокрема, використання систем штучного інтелекту та машинного навчання, систем геолокації GPS, систем розпізнавання осіб, систем голосового керування та Інтернету речей дозволяє оптимізувати управління транспортними потоками, покращувати безпеку на дорогах, забезпечувати точність розкладів та зручність користувачів. Аналітичні технології дозволяють збирати та аналізувати великі обсяги даних для планування та оптимізації транспортних мереж, прогнозування попиту та пасажиропотоку, моніторингу безпеки та підвищення ефективності та економічної продуктивності. Всі ці технології сприяють покращенню транспортних послуг та відповідають потребам сучасного суспільства в Україні.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі / Prospects for further research in this direction. Перспективи подальших досліджень можуть стосуватися подальшого аналізу ефективності програм і проектів у сфері публічного управління транспортною галуззю, дослідження впливу інноваційних технологій на розвиток галузі, а також оцінку стійкості транспортної системи України до екологічних та соціально-економічних змін у повоєнний та післявоєнний період зокрема.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

- [1] Кабінет Міністрів України. Аудит економіки України. 2030. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://nes2030.org.ua/docs/doc-audit.pdf> Дата звернення: Трав. 06, 2024.
- [2] О. Головіна, «Сучасні технології в управлінні транспортною логістикою», *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, vol. 2, No. 3, pp. 35–42, 2023. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230203.04>

- [3] Р. Данилов, «Особливості розвитку транспортної галузі України в умовах глобалізації», кваліф. робота освіт. ступеня бакалавр; Фак-т екон. та бізнес-адміністр. Нац. авіац. ун-ту. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/YjfHfW> Дата звернення: Трав. 06, 2024.
- [4] С. Діденко, «Транспортна галузь в умовах коронакризи: оцінка негативного впливу та прогноз», *UA.NEWS*, 2020. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/c4T7T5> Дата звернення: Трав. 06, 2024.
- [5] Дохідність Укрзалізниці. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/HLIHIO> Дата звернення: Трав. 06, 2024.
- [6] Верховна Рада України. (2001, Квіт. 05). *Закон № 2344-III «Про автомобільний транспорт»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>
- [7] Верховна Рада України. (2020, Груд. 03). *Закон № 1054-IX «Про внутрішній водний транспорт»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text>
- [8] Верховна Рада України. (1996, Лип. 04). *Закон № 273/96-ВР «Про залізничний транспорт»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- [9] Верховна Рада України. (2004, Черв. 29). *Закон № 1914-IV «Про міський електричний транспорт»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15#Text>
- [10] Верховна Рада України. (2012, Трав. 17). *Закон № 4709-VI «Про морські порти України»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17#Text>
- [11] Верховна Рада України. (1994, Листоп. 10). *Закон № 232/94-ВР «Про транспорт»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>
- [12] Верховна Рада України. (1998, Жовт. 20). *Закон № 194-XIV «Про функціонування єдиної транспортної системи України в особливий період»*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/194-14#Text>
- [13] І. І. Жебелев, «Державне регулювання транспортної галузі: сучасні підходи», *Вісник Херсонського нац. технічного ун-ту*, № 1(84), с. 206–212, 2023. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/RNo2B9> Дата звернення: Трав. 06, 2024.
- [14] Кабінет Міністрів України. (2018, Трав. 30). *Розпорядження № 430-р «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на*

період до 2030 року». [Електронний ресурс].
Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#n13>

- [15] Верховна Рада України. (2011, Трав. 19). *Повітряний кодекс України* № 3393-VI. [Електронний ресурс].

Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>

- [16] Кабінет Міністрів України. (1997, Серп. 04). *Постанова № 821, «Про затвердження Концепції створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні»*. [Електронний ресурс].

Доступно: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-97-%D0%BF#Text>

- [17] Н. С. Танклевська, Т. А. Чернявська, «Сучасні проблеми розвитку транспортного сектору України», *Облік і фінанси АПК: освітній портал*. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/9hwmxQ> Дата звернення: Трав. 06, 2024.

- [18] Г. П. Фердман, «Нормативно-правові засади забезпечення транспортної безпеки України», *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*, т. 31(70), № 3, с. 239–243, 2020. [Електронний ресурс].
Доступно: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/43.pdf Дата звернення: Трав. 06, 2024.

PUBLIC ADMINISTRATION OF THE TRANSPORT SECTOR IN UKRAINE: MODERN CHARACTERISTICS

Oksana Evsyukova,

Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor,
Professor of the Department of public administration,
management of innovative activities and consulting of the
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.
Kyiv, Ukraine.

<https://orcid.org/0000-0002-1299-6955>
oksana_evsyukova@yahoo.com

Dmytro Bohdan,

Postgraduate student of the Department of public administration and
Project Management Educational and Scientific Institute
of Management and Psychology
SIHE «University of Educational Management».
Kyiv, Ukraine.

<https://orcid.org/0009-0003-9514-0654>
dmitry.bogdan@elit.ua

Abstract. The article provides a contemporary overview of public administration in the transportation sector in Ukraine. The current reality convincingly demonstrates to all participants in the public administration system and civil society in Ukraine in particular, that a developed transportation sector is crucial for the country's successful economic and social development, especially in the post-war period. Thus, the article explores the current state of public administration in the transportation sector in Ukraine: it examines the current situation in the transportation sphere in Ukraine, including existing problems, challenges, and opportunities for improvement and development of the sector. It delves into the legal framework and current initiatives of public administration in the transportation sector in Ukraine: analyzing specific strategies and programs aimed at improving the management of the transportation sector in Ukraine, particularly in the post-war period, involving the review of various legislative initiatives, reforms, and innovative projects. It establishes the role of modern technologies in public administration in the transportation sector in Ukraine: determining the impact of modern technologies, such as the Internet of Things (IoT), artificial intelligence (AI), machine learning, and data analytics, on the efficiency and transparency of public administration in the transportation sector in Ukraine. It also identifies the advantages and challenges of implementing technologies in this sphere. The study of the current state of the transport industry in Ukraine shows the presence of negative trends and the lack of correlation with the country's sustainable development priorities. Among the modern challenges and threats for Ukraine, there are obviously events that have taken place in the country in recent years, starting with the annexation of the Republic of Crimea, the coronavirus pandemic, as well as the Russian military invasion of Ukraine on February 24, 2022. These events make it necessary to review the role and importance of the transport industry in Ukraine, which require an assessment of the effectiveness and efficiency of the state policy for the development of the transport industry in Ukraine. Ukraine has a wide range of regulatory and legal support for the transport industry, which includes laws, regulations, normative acts and regulatory mechanisms. This regulation is aimed at regulating, first of all, the activities of transport enterprises, ensuring road traffic safety, infrastructure development and other aspects of the transport system. Prospects for further research may relate to the further analysis of the effectiveness of programs and projects in the field of public management of the transport industry, the study of the impact of innovative technologies on the development of the industry, as well as the

assessment of the stability of the transport system of Ukraine to environmental and socio-economic changes in the post-war and post-war period in particular.

Keywords: public management; transport industry; transport infrastructure; public management strategies; modern innovative technologies; development of the transport system; development and support of innovations in the transport industry.

ПЕРЕКЛАД, ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / TRANSLATED AND TRANSLITERATED

- [1] Kabinet Ministriv Ukrainy. Audyt ekonomiky Ukrainy. 2030. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://nes2030.org.ua/docs/doc-audit.pdf> Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).
- [2] O. Holovina, «Suchasni tekhnologii v upravlinni transportnoi lohistykoii», International Science Journal of Management, Economics & Finance, vol. 2, No. 3, pp. 35–42, 2023. <https://doi.org/10.46299/j.isjmef.20230203.04> (in Ukrainian).
- [3] R. Danylov, «Osoblyvosti rozvytku transportnoi haluzi Ukrainy v umovakh hlobalizatsii», kvalif. robota osv. stupenia bakalavr; Fak-t ekon. ta biznes-administr. Nats. aviats. un-tu. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/YjFHfW> Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).
- [4] S. Didenko, «Transportna haluz v umovakh koronakryzy: otsinka nehatyvnoho vplyvu ta prohnoz», UA.NEWS, 2020. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/c4T7T5> Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).
- [5] Dokhidnist Ukrzaliznytsi. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/HLIHlO> Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).
- [6] Verkhovna Rada Ukrainy. (2001, Kvit. 05). Zakon № 2344-III «Pro avtomobilnyi transport». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text> (in Ukrainian).
- [7] Verkhovna Rada Ukrainy. (2020, Hrud. 03). Zakon № 1054-IX «Pro vnutrishnii vodnyi transport». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1054-20#Text> (in Ukrainian).
- [8] Verkhovna Rada Ukrainy. (1996, Lyp. 04). Zakon № 273/96-VR «Pro zaliznychnyi transport». [Elektronnyi resurs].

Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text> (in Ukrainian).

- [9] Verkhovna Rada Ukrainy. (2004, Cherv. 29). Zakon № 1914-IV «Pro miskyi elektrychnyi transport». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1914-15#Text> (in Ukrainian).
- [10] Verkhovna Rada Ukrainy. (2012, Trav. 17). Zakon № 4709-VI «Pro morskii porty Ukrainy». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4709-17#Text> (in Ukrainian).
- [11] Verkhovna Rada Ukrainy. (1994, Lystop. 10). Zakon № 232/94-VR «Pro transport». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text> (in Ukrainian).
- [12] Verkhovna Rada Ukrainy. (1998, Zhovt. 20). Zakon № 194-XIV «Pro funktsionuvannia yedynoi transportnoi systemy Ukrainy v osoblyvyi period». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/194-14#Text> (in Ukrainian).
- [13] I. I. Zhebelev, «Derzhavne rehuliuвання transportnoi haluzi: suchasni pidkhody», Visnyk Khersonskoho nats. tekhnichnoho un-tu, № 1(84), s. 206–212, 2023. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/RNo2B9> Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).
- [14] Kabinet Ministriv Ukrainy. (2018, Trav. 30). Rozporiadzhennia № 430-r «Pro skhvalennia Natsionalnoi transportnoi stratehii Ukrainy na period do 2030 roku». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#n13> (in Ukrainian).
- [15] Verkhovna Rada Ukrainy. (2011, Trav. 19). Povitrianyi kodeks Ukrainy № 3393-VI. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text> (in Ukrainian).
- [16] Kabinet Ministriv Ukrainy. (1997, Serp. 04). Postanova № 821, «Pro zatverdzhennia Kontseptsii stvorennia ta funktsionuvannia natsionalnoi merezhi mizhnarodnykh transportnykh korydoriv v Ukraini». [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-97-%D0%BF#Text> (in Ukrainian).

- [17] N. S. Tanklevska, T. A. Cherniavska, «Suchasni problemy rozvytku transportnoho sektoru Ukrainy», *Oblik i finansi APK: osvittii portal*. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/9hwmxQ> Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).
- [18] H. P. Ferdman, «Normatyvno-pravovi zasady zabezpechennia transportnoi bezpeky Ukrainy», *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriia: Derzhavne upravlinnia*, t. 31(70), № 3, s. 239–243, 2020. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/43.pdf Data zvernennia: Trav. 06, 2024. (in Ukrainian).

*Стаття надійшла до редакції
03 вересня 2024 року*

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.